

ROZWÓJ MORALNY CZŁOWIEKA

Rozwój moralny

Rozwój moralny to proces przemian osobowości człowieka, który prowadzi do wykształcenia systemu wartości i odpowiednich reguł postępowania.

Stanowi integralną część rozwoju psychicznego człowieka. Każdy mu podlega.

Osoba rozwinięta moralnie

Szanuje wartości wysokie;

Jest wrażliwa na cudze cierpienie;

**Potrafi podporządkować potrzeby niższe
potrzebom wyższym;**

Jest samokrytyczna i ma rozwinięte sumienie;

Dostrzega normy moralne i umie według nich postępować.

Źródła rozwoju moralnego

Istnieje wiele sporów dotyczących źródeł rozwoju moralnego człowieka.

Może być tak, że człowiek rodzi się ze zdolnością rozróżniania, co jest dobre lub złe.

Według innych opinii człowiek nie jest od urodzenia dobry ani zły, a jego rozwój moralny dokonuje się przez naukę, metodą prób i błędów oraz nagród i kar.

Czynniki wpływające na rozwój moralny

Stopień zaspokojenia potrzeb rozwijającej się osoby;

Klimat uczuciowy dzieciństwa;

Zachowania i deklarowane przekonania rodziców i innych osób;

Doświadczenia osobiste w życiu rodzinnym i wśród rówieśników;

Wzrost samowiedzy, czyli przekonań i ocen dotyczących własnego funkcjonowania;

Samoświadomość, czyli świadomość własnej psychiki, doznań, emocji, potrzeb, myśli.

Niedorozwój i upadek moralny

Rozwój moralny może zostać zaburzony poprzez: niezaspokajanie potrzeb czy negatywne wpływy moralne otoczenia.

Skutkiem są zachowania aspołeczne prowadzące do demoralizacji.

Niedorozwój moralny wynika z braku wiary w wartości. Upadek moralny to załamanie wpojonego już systemu wartości i modelu zachowań danego człowieka.

Często następuje w wyniku traumy, osobistej tragedii.

Koncepcja Lawrence'a Kohlberga (1927-1987)

W rozwoju moralnym bierze udział intelekt;

Istnieje hierarchia moralności;

Rozwój moralny obejmuje poziomy:

przedkonwencjonalny,

konwencjonalny,

postkonwencjonalny.

Polecenia

- 1. Oceń charakterystykę osoby rozwiniętej moralnie.**
- 2. Omów i oceń poglądy na źródła rozwoju moralnego.**
- 3. Biorąc pod uwagę czynniki wpływające na rozwój moralny człowieka, ustosunkuj się do możliwości oceny moralnej osoby.**
- 4. Oceń koncepcję trzech poziomów moralności według Kohlberga.**